

พระราชบัญญัติ การบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอคุลยเคช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘" มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติตัวเงินคลัง พุทธศักราช ๒๔๘๗
- (๒) พระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการค้ำประกัน พ.ศ. ๒๕๑๐ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๐ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ พระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการค้ำประกัน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๕ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐

- (๓) พระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อการป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๔) พระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๕) พระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากรัฐบาลต่างประเทศเพื่อจัดซื้อ ยุทโธปกรณ์ทางทหาร พ.ศ. ๒๕๒๔
 - (๖) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังปรับโครงสร้างเงินกู้ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๒๘
- (๗) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"หนี้สาธารณะ" หมายความว่า หนี้ที่กระทรวงการคลัง หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจกู้ หรือหนี้ที่ กระทรวงการคลังค้ำประกัน แต่ไม่รวมถึงหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยกระทรวงการคลัง มิได้ค้ำประกัน

"การบริหารหนี้สาธารณะ" หมายความว่า การก่อหนี้โดยการกู้หรือการค้ำประกัน การชำระหนี้ การปรับโครงสร้างหนี้และการคำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับหนี้สาธารณะ

"การค้ำประกัน" หมายความรวมถึงการอาวัลตั๋วเงินด้วย

"ตราสารหนี้" หมายความว่า ตั๋วเงินคลัง ตั๋วสัญญาใช้เงิน พันธบัตรและตราสารอื่นที่มีผล ก่อให้เกิดหนี้ตามที่คณะกรรมการกำหนด และให้หมายความรวมถึงตราสารหนี้ที่ออกในระบบ ใร้ใบตราสารด้วย

"ตั๋วเงินคลัง" หมายความว่า เอกสารการก่อหนี้ผูกพันระยะสั้นที่กระทรวงการคลังเป็นผู้ออก โดยมีอายุนับแต่วันที่ออกไม่เกินสิบสองเดือน

"ตั๋วสัญญาใช้เงิน" หมายความว่า ตั๋วสัญญาใช้เงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

"พันธบัตร" หมายความว่า เอกสารการก่อหนี้ผูกพันระยะยาวที่มีอายุนับแต่วันที่ออกตั้งแต่ สิบสองเดือนขึ้นไป

"หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่มีชื่อเรียก อย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ส่วนราชการสังกัครัฐสภา ศาล และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่รวม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจ

"หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ" หมายความว่า หน่วยงานอื่นของรัฐที่มิใช่ส่วนราชการและ รัฐวิสาหกิจ "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มี กฎหมายจัดตั้ง

"รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า

- (ก) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐซึ่งมี กฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ
- (ข) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) มีทุน รวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ
- (ค) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจตาม (ก) หรือ (ข) หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) และ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ โดยให้คำนวณ เฉพาะทุนตามสัดส่วนที่เป็นของหน่วยงานของรัฐเท่านั้น

"สถาบันการเงินภาครัฐ" หมายความว่า สถาบันการเงินที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืม เพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรม

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ "สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี อำนาจออกกฎกระทรวง ประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๖ การบริหารหนี้สาธารณะให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 🚓 ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้มีอำนาจในการกู้เงินหรือค้ำประกันในนามรัฐบาล แห่งราชอาณาจักรไทยแต่ผู้เดียว โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๘ หน่วยงานของรัฐนอกจากกระทรวงการคลังจะกู้เงินหรือค้ำประกันมิได้ เว้นแต่ มีกฎหมายให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะ มาตรา ៩ รัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่นิติบุคคล หากมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อใช้คำเนินกิจการ ให้กระทรวงเจ้าสังกัดมีอำนาจกู้ให้ได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี แต่ถ้าเป็นการกู้เงินเพื่อ การลงทุนรัฐวิสาหกิจนั้นจะต้องเสนอแผนงานลงทุนให้คณะกรรมการพัฒนาการเสรษฐกิจและสังคม แห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน ทั้งนี้ หากเป็นการกู้เงินเกินห้าสิบถ้านบาท จะต้องได้รับ อนุมัติจากคณะรัฐมนตรีด้วย

เงินที่ได้รับจากการกู้เงินตามมาตรานี้ ให้จ่ายแก่รัฐวิสาหกิจนั้นเพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ ได้โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายว่าด้วยเงิน คงคลัง

มาตรา ๑๐ การกู้เงินตามพระราชบัญญัตินี้จะทำเป็นสัญญาหรือออกตราสารหนี้หรือวิธีการ อื่นใดก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

การกู้เงินตามวรรคหนึ่ง กระทรวงการคลังจะกู้จากหรือผ่านบุคคลอื่นใดที่มิใช่เป็นผู้ให้กู้ โดยตรงไม่ได้ เว้นแต่การกู้เงินโดยการออกตราสารหนี้ กระทรวงการคลังจะจำหน่ายตราสารหนี้ผ่าน ผู้จัดจำหน่ายก็ได้

การกู้เงินโดยวิธีการออกตราสารหนี้ ให้ออกได้ตามจำนวนเงิน ระยะเวลาและวิธีการออก ตราสารหนี้ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ การออกตราสารหนี้ในประเทศ รัฐมนตรีอาจมอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือบุคคลอื่นจัดจำหน่ายก็ได้

ภายใต้บังคับวรรคหนึ่ง การออกตราสารหนี้ การซื้อขายตราสารหนี้ การโอนตราสารหนี้ การใช้ตราสารหนี้ การใช้ตราสารหนี้ เป็นหลักประกัน โดยส่งมอบหรือไม่ต้องส่งมอบใบตราสาร การบังคับหลักประกัน การมอบหมายให้บุคคลจัดจำหน่าย ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยมิให้นำบทบัญญัติว่าด้วยจำนำแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้ บังคับ เว้นแต่กฎกระทรวงจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจลงนามในสัญญากู้ หนังสือ หรือสัญญาค่ำประกัน หรือตราสารหนี้ แต่ในกรณีที่เป็นการมอบหมายให้มีอำนาจลงนามใน ตราสารหนี้ต้องประกาศการมอบหมายนั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ เงินต้น คอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการกู้เงิน การออกและจัดการตราสารหนึ่ ให้จ่ายจากเงินที่ตั้งไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี เว้นแต่ในกรณีของตั๋วเงินคลังหรือเป็นกรณีที่ กฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังอนุญาตให้จ่ายจากเงินคงคลัง จะจ่ายจากเงินคงคลังก็ได้ มาตรา ๑๔ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ โดยดำเนินการกู้เงิน รายใหม่เพื่อชำระหนี้เดิม แปลงหนี้ ชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดชำระ ขยายระยะเวลาชำระหนี้ ต่ออายุ ซื้อคืน หรือไถ่ถอนตราสารหนี้ของรัฐบาล หรือทำธุรกรรมทางการเงินอื่น ที่เป็นประโยชน์ต่อ การปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลังอาจชำระหนี้ แทนรัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการเงินภาครัฐได้ และเมื่อกระทรวงการคลังได้ชำระหนี้แล้ว ให้หน่วยงานดังกล่าวเป็นหนี้กระทรวงการคลังตามจำนวนเงินที่กระทรวงการคลังได้ชำระ รวมทั้ง ค่าใช้จ่ายอื่นใดที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าว

มาตรา ๑๖ ในการกู้เงินแต่ละครั้ง ให้กระทรวงการคลังประกาศแหล่งเงินกู้ สกุลเงินกู้ จำนวนเงินกู้ การคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาท อัตราคอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย ค่าส่วนลด ระยะเวลาการชำระเงินต้นคืน วัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินกู้ เงื่อนไข วิธีการและสาระสำคัญ อื่นใคตามที่จำเป็นในราชกิจจานุเบกษาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ทำสัญญากู้หรือออกตราสารหนี้ แล้วแต่กรณี

ภายในหกสิบวันหลังจากวันสิ้นเดือนมีนาคมและเดือนกันยายนของทุกปีให้กระทรวงการคลัง สรุปรายงานสถานะของหนี้สาธารณะและประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยรายงานดังกล่าว ต้องแสดงหนี้สาธารณะที่เกิดจากการกู้เงินและค้ำประกัน ณ วันสิ้นเดือนดังกล่าว รวมทั้งรายการการกู้เงิน และการค้ำประกันที่เกิดขึ้นใหม่ในช่วงระยะเวลาระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนมีนาคม และเดือนเมษายน ถึงเดือนกันยายนตามลำดับ

มาตรา ๑๓ ภายในหกสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้กระทรวงการคลังรายงานการกู้เงิน และการค้ำประกันที่กระทำในปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้วให้รัฐสภาทราบ โดยรายงานดังกล่าวอย่าง น้อยต้องระบุรายละเอียดของการกู้เงินและการค้ำประกัน รวมถึงผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับหรือคาดว่าจะ ได้รับ

มาตรา ๑๘ การคำนวณเงินตราต่างประเทศสกุลใดเป็นเงินบาท ให้คำนวณตามอัตรา แลกเปลี่ยนตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยในวันที่ทำสัญญากู้ สัญญาค้ำประกัน หรือ ออกตราสารหนี้ แต่ในรายงานตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง ให้คำนวณตามอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าว ณ วันทำการสุดท้ายของเดือนมีนาคมหรือเดือนกันยายน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑៩ ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดกู้เงินโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ที่จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นหรือกฎหมายอื่นใด โดยมิใช่เป็นการกู้เงินจาก กระทรวงการคลัง ห้ามมิให้กระทรวงการคลังหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐเข้ารับผิดชอบหรือ ค่ำประกันหนี้นั้นหรือตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชำระเงินต้นหรือคอกเบี้ยเงินกู้ดังกล่าว

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการกู้เงินของหน่วยงานในกำกับคูแลของรัฐด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๒ หนี้ที่รัฐบาลกู้

มาตรา ๒๐ ให้กระทรวงการคลังกู้เงินได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ชดเชยการขาดคุลงบประมาณหรือเมื่อมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้
- (๒) พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
- (๓) ปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ
- (๔) ให้หน่วยงานอื่นกู้ต่อ

เงินบาทหรือเงินตราต่างประเทศที่ได้รับจากการกู้เงินตาม (๒) ถึง (๔) ให้นำไปใช้ได้ตาม วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน หรือตามที่คณะรัฐมนตรือนุมัติ โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตาม กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง

มาตรา ๒๑ การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดคุลงบประมาณหรือเมื่อมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ ในปีงบประมาณหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังกู้เป็นเงินบาทไม่เกินวงเงิน

- (๑) ร้อยละยี่สิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นและงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติม และ
 - (๒) ร้อยละแปคสิบของงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับชำระคืนเงินต้น

มาตรา ๒๒ การกู้เงินเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้กระทำได้เมื่อมีความจำเป็นต้อง ใช้จ่ายเงินนอกเหนือจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีและต้องใช้เป็นเงินตราต่างประเทศ หรือจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินของประเทศ โดยให้กระทรวงการคลังกู้ เป็นเงินตราต่างประเทศได้ไม่เกินร้อยละสิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

การกู้เงินตามวรรคหนึ่งให้กำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้เงินอย่างชัดเจนและเป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี มาตรา ๒๓ ในการกู้เงินตามมาตรา ๒๒ ถ้าภาวะตลาดการเงินในประเทศเอื้ออำนวย และจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการเงิน การคลัง และตลาดทุน กระทรวงการคลังโดย อนุมัติคณะรัฐมนตรีอาจกู้เป็นเงินบาทแทนการกู้เงินตราต่างประเทศก็ได้

มาตรา ๒๔ การกู้เงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ ให้กระทำได้เฉพาะเพื่อเป็นการ ประหยัด ลดความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยน หรือกระจายภาระการชำระหนี้ โดยให้ กระทรวงการคลังคำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) กู้เงินเพื่อชำระหนี้เงินกู้ของกระทรวงการคลังไม่เกินจำนวนเงินกู้ที่ยังค้างชำระ หรือ
- (๒) กู้เงินเพื่อชำระหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกันไม่เกินจำนวนเงินที่ยังมีภาระการค้ำ ประกันอยู่

เงินกู้ตาม (๒) ให้นับรวมในวงเงินตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ แล้วแต่กรณี การกู้เงินตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการกู้เงินรายใหม่เพื่อปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้ที่เป็นเงินบาท ให้กู้เป็นเงินบาทเท่านั้น

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกู้เงินที่มีระยะเวลาการชำระหนี้เกินสิบสองเดือนให้ รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือสถาบันการเงินภาครัฐมีความจำเป็นต้องใช้เงินตราต่างประเทศ สำหรับ โครงการหรือแผนงานที่รัฐบาลเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และหาก กระทรวงการคลังเป็นผู้กู้และนำมาให้หน่วยงานคังกล่าวกู้ต่อจะเป็นการประหยัคและทำให้การ บริหารหนี้สาธารณะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจกู้เงินเป็นเงินตราต่างประเทศ เพื่อให้หน่วยงานคังกล่าวกู้ต่อได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การกู้เงินตามวรรคหนึ่ง ให้นับรวมในวงเงินตามมาตรา ๒๒

มาตรา ๒๖ กระทรวงการคลังมีอำนาจเรียกเก็บคอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมการชำระหนึ่ แทนตามมาตรา ๑๕ หรือการให้กู้ต่อตามมาตรา ๒๕ ได้ในอัตราและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๓ หนี้ที่รัฐบาลคำประกัน

มาตรา ๒๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑៩ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจค้ำประกันการชำระหนึ่ ของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือสถาบันการเงินภาครัฐ โดยจะค้ำประกันเต็มจำนวนหรือแต่ บางส่วนก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยอนุมัติกณะรัฐมนตรี มาตรา ๒๘ ในปีงบประมาณหนึ่ง กระทรวงการคลังจะค้ำประกันได้ไม่เกินร้อยละยี่สิบ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

มาตรา ๒៩ หลักเกณฑ์ และกรอบวงเงินที่กระทรวงการคลังจะค้ำประกันหรือให้กู้ต่อ แก่รัฐวิสาหกิจหรือสถาบันการเงินภาครัฐใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

กระทรวงการคลังจะค้ำประกันหรือให้กู้ต่อแก่รัฐวิสาหกิจใดที่มิได้ประกอบกิจการอันเป็น สาธารณูปโภคและมีผลประกอบการขาดทุนติดต่อกันเกินสามปีไม่ได้ ทั้งนี้ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะ มีมติให้ยุบเลิกรัฐวิสาหกิจนั้น และเป็นการค้ำประกันหรือให้กู้ต่อแก่รัฐวิสาหกิจนั้นในระหว่าง การคำเนินการเพื่อยุบเลิก

มาตรา ๑๐ กระทรวงการคลังมีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการค้ำประกันหรือค่าธรรมเนียม อื่นใดได้ในอัตราและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔ คณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการนโยบายและกำกับ การบริหารหนี้สาธารณะ" ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังคนหนึ่งซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเสรษฐกิและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการ สำนักงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานเสรษฐกิจการคลัง อธิบดีกรมบัญชีกลางและผู้ว่าการ ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวนสามคนเป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะเป็นกรรมการและเลขานุการ และบุคคลอื่น ไม่เกินสองคนซึ่งคณะกรรมการกำหนดเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ทางด้านการเงิน การคลัง การบริหารหนี้สาชารณะ การงบประมาณหรือกฎหมาย และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยกเว้นคณาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษา

- (๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรค การเมือง
 - (๔) ไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับการบริหารหนี้สาธารณะ

มาตรา ๑๒ ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้ กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อคำเนินงานต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กรรมการขึ้นใหม่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะแต่งตั้งติดต่อกันเกินสอง วาระไม่ได้

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๑) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือไม่สุจริตหรือบกพร่องต่อ หน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ
 - (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
 - (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้ กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
 - (๗) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม

มาตรา ๓๔ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ใน ที่ประชุม ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธาน กรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็น ประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการ ลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รายงานสถานะของหนี้สาธารณะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ภายในหกสิบวันนับแต่ วันที่คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภาภายหลังการเข้ารับหน้าที่
- (๒) เสนอแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณและการปรับเปลี่ยนแผน ดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- (๓) จัดทำหลักเกณฑ์ในการกู้เงิน การค้ำประกัน การชำระหนี้และการปรับโครงสร้างหนึ่ สาธารณะรวมถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการกู้เงิน การออกและจัดการตราสารหนี้ ทั้งนี้ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และสถาบันการเงินภาครัฐยึดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป
 - (๔) เสนอคำแนะนำในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๑๐
- (๕) ดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย มาตรา ๑๖ ให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของ คณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
- (๑) ศึกษา วิเคราะห์โครงสร้างหนี้สาธารณะ ตลอดจนหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจให้ กู้ยืมเงินและสถาบันการเงินภาครัฐที่กระทรวงการคลังไม่ได้คำประกัน รวมถึงรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ การประมาณการความต้องการเงินของภาครัฐและการบริหารหนี้สาธารณะ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารหนี้สาธารณะ ตลอดจนการจัดการกู้เงินเพื่อสำรองเงิน คงคลัง การเบิกจ่ายเงินกู้และการชำระหนี้
- (๓) ให้คำปรึกษา แนะนำ และส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ หน่วยงานอื่นของรัฐมีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (๔) ติดตามการปฏิบัติตามสัญญาที่ได้ผูกพันกับแหล่งเงินกู้ และประเมินผลการดำเนินงาน ที่ใช้จ่ายเงินกู้
 - (๕) ปฏิบัติงานฐรการของคณะกรรมการ
- (๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ สำนักงาน หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๗ พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อการกู้เงิน การให้กู้เงิน การค้ำประกัน และการปรับโครงสร้างหนี้ที่กระทรวงการคลังกระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี หมายหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยต้อง ประสบปัญหาวิกฤตทางเสรษฐกิจอย่างรุนแรง ส่งผลให้หนี้สาธารณะของประเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องบริหารหนี้สาธารณะ ทั้งที่เกิดขึ้นแล้วและที่กำลังจะเกิดขึ้นให้มีประสิทธิภาพ แต่โดยที่บทบัญญัติ เกี่ยวกับการก่อหนี้ การค้ำประกันและการปรับโครงสร้างหนี้ในปัจจุบันไม่เอื้ออำนวยต่อการบริหารหนี้ สาธารณะของประเทศและกระจัดกระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ สมควรปรับปรุงกฎหมายเหล่านั้น ให้เป็นระบบและมีเอกภาพยิ่งขึ้น และโดยที่เป็นการสมควรพัฒนาตลาดตราสารหนี้ให้มีความกว้างขวาง มั่นคงและมีความต่อเนื่องอันจะเป็นช่องทางในการระคมเงินทุนแก่ภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งเป็น ประโยชน์ในการสร้างอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง อีกทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารหนี้สาธารณะ มีอยู่หลายหน่วยงาน สมควรให้มีหน่วยงานกลางเพียงหน่วยงานเดียวเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารหนี้ สาธารณะให้เป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ และควบคุมดูแลการก่อหนี้โดยรวมเพื่อให้ภาระหนี้ สาธารณะอยู่ในระดับที่สอดคล้องกับฐานะการเงินการคลังของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้